Maandag, 23 Februari 1942 — DAGBLAD — 59ste Jaargang, No. 3535

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
I. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

BALI GEDEELTELIJK BEZET.

Hevige bombardementen op Java's bevolkingscentra.

Neutraal Portugal protesteert in Tokio tegen bezetting Timor.

Bommen op Helgoland.

„TWEE JAAR GELEDEN"

Februari 1940.

24. Zweden neemt een wet aan, waarbij alle uitvoer van geld of geldswaarden wordt stopgezet.

25. De Ministers van Buitenlandse Zaken van Denemarken, Noorwegen en Zweden verklaren, dat zij voortaan gezamenlijk zullen optreden, waar zij bij de oorlogvoerende landen verzoeken hun neutrale rechten te eerbiedigen volgens de internationale wetgeving.

27. De Russen maken langs alle fronten in Finland grote voortgang.

28. De Russen bevinden zich tot op 7 mijl van Viborg. David Lloyd George, de minister-president in Wereldoorlog I, waarschuwt Engeland voor de slechte voedselsituatie en eist een campagne voor de landbouw.

GROTERE MACHT VOOR BRITS INDIË.

Van ingelichte zijde werd gemeld, dat Churchill van plan is het Imperiale front in het Verre Oosten te consolideren door nieuwe machten van zelfregering te schenken aan Brits Indië en door het zenden van een cabinetsvertegenwoordiger naar het land in een poging „Indië's probleem op een meer bevredigende leest te schoeien." Men voorspelde, dat Sir Archibald Sinclair, Minister voor de Luchtvaart, naar Indië zal worden gezonden om deze politiek ten uitvoer te brengen (Londen, (AP) 22.2).

ROOSEVELT WERKT AAN ZIJN REDE.

Roosevelt werkte aan de laatste biezonderheden van zijn derde formele verslag aan het land over het verloop van de oorlog. In zijn studeerkamer vertoevende voor het beëindigen van zijn toespraak, welke is gesteld op Maandagavond, analyseerde de President de laatste berichten, die gewisseld zijn tussen de legers en vloten van de Verenigde Landen alsmede van andere informatie-kanalen.

Het materiaal, dat verzameld werd uit deze en vroegere analyses en naar het Witte Huis ging, werd beschreven als het beeld van de wereld in oorlog. Men gaf toe, dat zulk een beeld thans moest worden gegeven tegen een achtergrond, welke veranderd is sedert Roosevelts rede voor het Congres op 7 Januari en de rechtstreekse rede tot het volk op 9 December, 48 uur nadat Japan zich bij de asstrijders gevoegd had door toe te slaan in de Stille Oceaan. Men maakte duidelijk, dat het gewicht van de radiorede, die morgenavond [Maandag] 22 uur E.W.T. over alle grote radiostations zal worden uitgezonden, zo zal zijn om de oorlogvoering in verwijderde plaatsen van de aarde te laten zien als een direct-belang voor het volk van de Verenigde Staten en dat Oceanen thans geen versperringen meer zijn voor de vijanden.

In verband hiermede werd eraan herinnerd, dat Roosevelt in zijn eerste rede van de oorlog het land ervoor had gewaarschuwd, dat Duitsland aan Japan de volledige en eeuwige overheersing van de gehele Stille Oceaan had beloofd, niet alleen van de eilanden van de Stille Oceaan, doch ook een greep op de Westkust van Noord-, Midden- en Zuid-Amerika, indien Japan aan de oorlog zou meedoen. Sedert die rede hebben Japans leger, vloot en luchtmacht zich gedrongen door de eilanden van de Stille Oceaan tot de poorten van Australië en op het Aziatische vasteland in de richting van Brits Indië. De rol van Japan in de grote strategie van de As is volgens den President het afsnijden van de Noordamerikaanse voorraden naar de Verenigde Landen, Groot Britannië, Rusland, China en Nederlands Indië. In de laatste weken heeft Duitsland de eigen pogingen om dit doel te bereiken geïntensificeerd door de duikbootcampagne te brengen naar de Atlantische kusten van Amerika. Om aan deze uitdaging van de as het hoofd te bieden, heeft de President het program voor de productie van vliegtuigen, kanonnen, tanks en koopvaardijschepen uitgebreid en stappen gedaan om zijn aankondiging uit te voeren, dat de „Amerikaanse strijdkrachten op elke plaats ter wereld moeten worden gebruikt, waar dit nodig is" (Washington, (AP) 22.2).

VERKLARING VAN SUMNER WELLES.

Benjamin Sumner Welles zeide, dat de quaestie betreffende convooien voor de Inter-Amerikaanse handel spoedig zal worden overwogen door de Defensieraad van het halfrond. Commentaar leverende bij een persconferentie op het tot zinken brengen van 2 Braziliaanse koopvaardijschepen door asduikboten, merkte de waarnemende Secretaris op, dat de convooidiensten een middel vormen waardoor de Amerikaanse Republieken zouden kunnen samenwerken voor haar gemeenschappelijke defensie.

Welles voegde daaraan toe, dat de correspondenten het als aangenomen kunnen beschouwen, dat practische maatregelen van dat karakter in de naaste toekomst zullen worden uitgewerkt. Hij zeide, dat sommige Republieken reeds practische tweezijdige maatregelen in verband hiermede hebben getroffen. Welles noemde de duikbootaanvallen in de Caraïbische Zee een nieuw bewijs, dat de as van plan is de wereld te veroveren. Verder zeide hij volkomen accoord te gaan met de verklaring van den Mexicaansen Minister van Buitenlandse Zaken, dat deze aanvallen „een duidelijk antwoord geven aan hen, die eraan twijfelen, dat het continent in gevaar is" (Washington, (AP) 21.2).

AMERIKAANSE TANKER GETORPEDEERD.

De Noordamerikaanse Marine maakte bekend, dat het Noordamerikaanse tankschip „Pan Massachusetts" getorpedeerd is nabij de Atlantische kust. 18 Schipbreukelingen werden aan land gezet in een haven aan de Oostkust van de Verenigde Staten. Het schip was het 31ste, dat volgens officiële bekendmaking nabij de Atlantische kust werd aangevallen. 20 Leden van de bemanning zouden overleden zijn in de hel van brandende olie. (Washington, (AP) 21.2).

DE EVACUATIE VAN DARWIN.

Premier John Curtin van Australië zeide, dat de opdracht voor de evacuatie van burgers uit Darwin, gelijk bekend gemaakt door de militaire autoriteiten, geen staat van beleg vestigt (Canberra, (AP) 21.2).

PORTUGAL PROTESTEERT BIJ JAPAN.

Verklaringen van Salazar voor de Nationale Vergadering.

De Portugese Minister van Buitenlandse Zaken Salazar verklaarde voor de Nationale Vergadering, dat Portugal een „energiek protest" te Tokio heeft ingediend tegen de Japanse bezetting van Timor en zeide, dat de Japanners ervan op de hoogte waren, dat Portugese troepen zich op weg bevonden om de defensie over te nemen van de Australische en Nederlandse troepen op het bezette eiland

Salazar zeide tot de Vergadering: „Wij zijn trouw gebleven aan de stelling, dat er geen strategische redenen kunnen zijn voor de schending van souvereine staten. Wij behouden ook dit principe, dat de schending van zekere rechten door iemand de schending van dezelfde of andere rechten door anderen niet rechtvaardigt." Hiermede refereerde Salazar naar de Britse en Nederlandse bezetting van het Portugese deel van Timor. Hij begon zijn verklaring met een uiteenzetting van de onderhandelingen tussen Portugal en Groot Britannië, waarbij hij sprak van de Britse, Nederlandse en Australische goede wil.

Salazar deelde mede, dat de Japanners klaarblijkelijk den Japansen Gezant te Tokio mededeling hadden gedaan van de bezetting vóórdat deze begon, doch vervolgde: „Het Japanse Keizerrijk kon niet eens gelijk Engeland de rechten van hulpverlening inroepen, welke ontleend waren aan bestaande verdragen, zij het dat deze goed of slecht werden uitgelegd en zelfs de verklaring van het vriendschappelijk gevoelen óf het voorstel om Timor te verlaten, kunnen ons protest teniet doen of ons leedwezen doen verminderen. Het is te betreuren dat nodeloze schendingen der wereld moeten worden aangedaan, welke reeds zo beu daarvan is."

Salazar beval aan kalm te blijven en verklaarde: „Laat ons niet toestaan, dat het licht der principen ons naar de duisternis leide en laat ons wederom met geduld beginnen" (Lissabon, (AP) 21.2).

CHINA VERWACHT JAPANSE AANVAL OP RUSLAND.

Het „Centrale dagelijkse nieuws" zeide, dat een Japanse aanval op Rusland onvermijdelijk is en drong er bij Rusland op aan om eerst toe te slaan. Het artikel in het officiële nieuwsblad zeide: „De opvallende vrede, welke thans heerst aan de Sovjet-Mandsjoerijse grens is maar een voorspel van de storm." Hieraan voegde het blad toe: „Rusland moet daarom het initiatief nemen in plaats van te wachten en geslagen te worden. De juiste tijd om toe te slaan is nu, wanneer de Sovjet-cavalerie kan opereren aan de bevroren Siberische grens, gelijk zij aan het Westelijk front heeft gedaan tegen Duitsland" (Chungking, (AP) 22.2).

DAGORDER VAN STALIN.

In een dagorder aan het Russische leger gaf Stalin het volkomen vertrouwen te kennen in de overwinning over Duitsland. Hij waarschuwde de Sovjet-Unie echter, dat er nog een ontzaggelijke strijd voor de boeg ligt. De Russen en ook de gehele wereld hadden met spanning op deze dag gewacht, de 24ste jaardag van het Rode Leger. Men had verwacht, dat een uitgebreide bevrijding van Russisch grondgebied van de Duitsers zou worden bekend gemaakt, doch de morgen ging voorbij zonder speciale bekendmakingen omtrent heroverde plaatsen.

Bij de algemene bespreking van de militaire situatie zeide Stalin, dat de vijand werd verslagen bij Tikjvin en Rostov, op de Krim en voor Moskou.

De gebieden rond Moskou en Tula zijn gezuiverd van den vijand (Moskou, (AP) 23.2).

WAT HET DUITSE HOOFDCOMMANDO BEWEERT.

Een speciale bekendmaking van het Duitse Hoofdcommando beweerde, dat van 1 Januari tot 20 Februari, 56.806 Russische oorlogsgevangenen werden gemaakt (Berlijn, (AP) 22.2).

VERDUISTERING.

Hedenavond begint de verduistering om 18.14 uur. Zij eindigt morgenavond om 6.25 uur.

Het nieuws van vandaag.

Vandaag is het de verjaardag van het eerste en enige leger, dat Hitler weerstond. Het Rode Leger viert zijn feest. Dit leger wist niet alleen Hitler tot staan te brengen, het drong hem terug, terug naar Berlijn... Daar gaan de nazies! is een zegekreet, die men in de huidige omstandigheden te gemakkelijk zou vergeten. Maar gáán zullen ze. Ze gingen reeds op het gigantische Russische front, dat slechts een klein stukje is in het geheel van de enorme wereldfronten. Ze zullen gaan op alle fronten.

Stalin vaardigde een dagorder uit, waarin de nederlagen van de Duitsers werden opgesomd (blz. 3). Hij gaf toe, dat nog een verschrikkelijke tijd zal komen. In feite zijn de Duitsers doorgedrongen tot aan de weg: Leningrad, Ladoga-meer, spoorlijn over Kalinin naar Moskou, waar zij vlak bij kwamen maar niet zoals Napoleon erin, langs een ronde boog om Moskou naar Tula, Elets, Kursk en vervolgens over de Donvlakte naar Rostov. Dit is veel verder dan in de lente van 1918, toen de Duitse avances van Wereldoorlog I in Rusland het verst reikten. Momenteel zijn de Duitsers op alle punten teruggedrongen, tot een lijn, die evenwel nog altijd ver vóór de Duitse avances van 1918 ligt. Smolensk, Orel, Kursk, e.d., die nog steeds niet door de Russen heroverd zijn, zijn in Wereldoorlog I nimmer in Duitse handen gevallen, integendeel: ze lagen toen ver en ver achter het front. Met andere woorden: het is een wolkje als eens mans hand — een wolkje dat echter wassen kan, en zal.

De Nederlandse regering heeft medegedeeld, dat een gedeelte van Bali (13 maal groter dan Curaçao) door de Japanners bezet is. Volgens een telegram uit Tokio zou dit in Denpasar, aan Bali's zuidkust zijn. De vloot Der Nederlanden heeft zich ook daar weer geweerd. Op één schip na ging de gehele Japanse vloot naar de kelder. Onze AP-correspondent te Bandoeng geeft een beschrijving van wat er gebeurt (blz. 3). De Japanners bombarderen vele rijke en dicht bevolkte centra: Soerabaia, Djocjacarta, Buitenzorg, Batavia, Malang. Radio-Roma wist verder te vertellen, dat Flores zou gebombardeerd zijn (blz. 3).

De Raf is doende Helgoland (Duitse oorlogsschepen) te bombarderen. Ook op Noord-West Duitsland en Ostende vielen bommen.

De afgelopen Week.

Zestien schepen werden bij Amerika's Oostkust tot zinken gebracht, alvorens de eerste aanval op die kust zelf gedaan werd. Deze eerste aanval op Amerika's Oostkust vond plaats bij het begin van de afgelopen week, 15 Februari 1942, 's nachts om 1.30 uur. Het was de beschieting van Aruba, sedert 1636 (met kleine onderbrekingen van 1800 — 1802 en 1807 — 1815) veilig onder het rood-wit-blauw Der Nederlanden.

Een nieuwe phase in Wereldoorlog II was begonnen.

Het initiatief berustte gelijk in vele vorige gevallen wederom bij den vijand. In feite een democratie zou krachtens haar wezen ook geen aanvallend initiatief mogen nemen.

Onnodig is het de gebeurtenissen na te gaan waarbij ons Gebiedsdeel voor het eerst actief in de oorlog betrokken werd en waarbij de eersten sneefden bij de verdediging van wat ons allen dierbaar is.

Wat wij dan ook willen beschouwen zijn de vragen, die velen zich hebben gesteld na de aanval. Deze vragen waren:

1) Hoe is het mogelijk, dat Duitse duikboten tot hier zijn doorgedrongen? en

2) Welke bedoelingen heeft de vijand met deze aanvallen?

Als wij de eerste vraag onder de loupe nemen, dan zien wij allereerst de reusachtige afstand, die ons scheidt van Europa. Van het Engelse Kanaal tot hier is een afstand van ongeveer 4000 mijl. Een duikboot, die dus uit een Franse haven moet komen naar West Indië heeft heen en terug en tocht te maken van zeker 8000 mijl.

Een dergelijke afstand af te leggen zonder opnieuw te worden voorzien van nieuwe brandstoffen, ammunitie en voedsel is zeer zeker mogelijk, maar in dit geval niet waarschijnlijk. De vijandelijke duikboten moeten óf ergens op het Westelijk halfrond een of meer geheime bases hebben óf andere wijze van voorraden voorzien worden.

Wat het eerste betreft werd ogenblikkelijk door velen gedacht aan de Franse bezittingen in West Indië en reeds deden de wildste geruchten hieromtrent de ronde.

Of de Vichy-Fransen hier een handje in het spel hebben is moeilijk te zeggen. In elk geval ontkende de Franse Ambassadeur Gaston Henry Haye te Washington op energieke wijze alle dergelijke geruchten, terwijl ook door den Noordamerikaansen Staatssecretaris Benjamin Sumner Welles werd te kennen gegeven, dat elke inlichting betreffende geheime duikbootbases ontbreekt.

Natuurlijk is de mogelijkheid niet geheel uitgesloten, dat de duikboten hulp krijgen van vijandelijke sujetten op bepaalde punten langs de Zuidamerikaanse kusten, hoewel deze mogelijkheid dan toch biezonder klein is, omdat sedert de deelneming van verschillende Amerikaanse landen aan het wereldconflict en het verbreken der relaties met de as de waakzaamheid is toegenomen.

Wij moeten echter niet vergeten, dat de vijand listig is, goed georganiseerd, roekeloos en een lange practijk heeft in de duikbotenoorlog, zodat hij misschien nog andere middelen heeft waarmede hij zijn plannen ten uitvoer brengt. Dat de vijand heeft weten door te dringen in de Caraïbische Zee is wel begrijpelijk. Zoals men weet is de Caraïbische Zee omsloten door een reeks van grote en kleine eilanden.

Daar zijn de grote eilanden: Cuba, Jamaica, Haïti-Santo Domingo en Puerto Rico; en daar zijn de kleine eilanden: de Maagden eilanden, de Boven- en Benedenwindse eilanden, de Franse en Engelse Antillen. Al de namen van de kleine eilanden te noemen zou op deze plaats niet wel mogelijk zijn.

Tussen al deze talrijke eilanden, grote en kleine, liggen natuurlijk haast even zo talrijke doorgangen of passages, zoals de Bovenwindse Passage, de Mona Passage, de Anegada Passage, de Guadeloupe Passage, de Dominica Passage, de Martinique Passage, het St. Lucia Kanaal, de St. Vincent Passage enz.

Om al deze doorgangen op afdoende wijze te bewaken zou natuurlijk niet mogelijk zijn en vooral niet tegen duikboten. De defensie van het Caraïbische gebied ligt dan ook niet bij het bewaken van de doorgangen, doch bij het bestrijken van het gebied zelf door oorlogsschepen en vliegtuigen, die hun bases hebben op verschillende van deze eilanden.

De tweede vraag.

Het doel, dat de vijand heeft met de aanvallen op de Amerikaanse eilanden en kusten is meervoudig.

Hoewel het altijd moeilijk is te weten wat een ander wil, kan men gissen, dat de voornaamste bedoelingen van de Duitsers zijn:

1) Het ontwrichten van de Geallieerde scheepvaart tussen de verschillende Amerikaanse landen;

2) Hierdoor de handel lam te leggen en onze voorraden te doen slinken door te beletten, dat nieuwe worden aangevoerd;

3) De olievoorraden en raffinaderijen te vernietigen of te beletten, dat de olie te bestemder plaatse wordt afgeleverd;

4) Ons vrees in te boezemen en ons moreel te breken;

5) De Verenigde Staten af te leiden en de strijdkrachten te doen verspreiden; en

6) Japan te steunen door de Verenigde Staten te dwingen vlootstrijdkrachten uit de Stille Oceaan te halen.

Wat het laatstgenoemde punt betreft blijkt uit een ontvangen telegram, van Londen (Amigoe van Zaterdag,), dat het duikboot-offensief van Duitsland eerst in April zou beginnen, doch op aandringen van Japan vervroegd is. Dit mogen wij wel als een gunstig teken beschouwen, omdat Japan daardoor toegegeven heeft zware vlootverliezen geleden te hebben (men zie het lijstje in ons blad van Vrijdag).

Uit uitlatingen van Noordamerikaanse leiders, zoals de Noordamerikaanse Secretaris van Oorlog Henry Lewis Stimson maken wij echter op, dat de Verenigde Staten zich niet zullen laten beetnemen door de afleidingsaanvallen van de as en integendeel de strijdkrachten zullen concentreren om op de juiste tijd tot het offensief over te gaan en den vijand verrassingen te bezorgen, zodra dit enigszins mogelijk is.

Wij zijn niet van mening, dat Duitsland met de duikbootaanvallen thans een invasie op het Westelijk Halfrond in de zin heeft, omdat het tegen Rusland en Groot Britannië reeds de handen vol heeft en volgens de tekenen zint op een lente-offensief in Rusland of het Midden-Oosten.

Rond Java.

Terwijl West Indië alzo in de afgelopen week zijn moeilijkheden had, stond Oost Indië voor een groot en dreigend gevaar.

De Japanners zaten op de meest be-

Oorlogsslachtoffers van dit Gebiedsdeel.

De officieuze lijst van de oorlogsslachtoffers van dit Gebiedsdeel, wier nabestaanden zijn ingelicht, staat hieronder. Een groot aantal kinderen van ons land is gevallen. Droefheid is er gebracht in vele gezinnen, rouw heerst er in ons land. Bieden wij den nabestaanden onze condoléances aan, dan is dit in deze heilige Vastentijd die uitziet op het Feest der Verrijzenis het troostvolle woord, dat allen die in Christus sterven, ook met Hem zullen opstaan tot heerlijkheid.

ss. **„Nicolaas"**: 3 Britten; James van Putten Statius; Jose Greg. Thielman 37 jaar, Bonaire; Luis Bertrando Scherptong, 23 jaar, Terra Corá Bonaire, getrouwd.

ss. **„Oranjestad:** 2 Britten; Rafael Marchena, Bonaire getrouwd; Andrecito de Palm, Nikiboko, Bonaire, getrouwd; Louis C. Emerenciano, Nikiboko, Bonaire; José Bern Martijn, Bonaire, getrouwd; Juan Goeloe, Rincon, Bonaire, getrouwd; Frederico Panneflek, Fleur de Marie 265, Curaçao, getrouwd; Alberto Grigot Pietersz, Nikiboko, Bonaire, getrouwd. 2 van Saba; 2 Chinezen.

ss. **„Pedernalis"**: 1 Brit; Martinus Izyk Pietermaai, vader: A. Izyk; William Rosario, Nikiboko, Bonaire, getrouwd; 1 Statiaan; 2 Chinezen; 1 St. Maarten?; 1 Sabaan.

ss. **„Tia Juana"**: 7 Britten; 1 Chinees; 1 Surinamer; 1 Grenada; 1 Saba; Walter Withfield, Westpunt Curaçao?, Olivero Martijn, Antriol, Bonaire, getrouwd; Thomas Martijn, Noord Saliña, Bonaire, getrouwd; Marco Selberie, Noord Saliña, Bonaire, getrouwd; Hendrik Martis Antriol, Bonaire getrouwd.

In totaal dus:

Curaçao	3
Bonaire	13
Britten	13
Saba	4
Sint Eustatius	2
St. Maarten	1
Chinezen	5
Suriname	1
Grenada	1

„Dat de zielen der gelovigen door de barmhartigheid Gods in vrede rusten."

langrijke punten van Borneo en Celebes. De vlootbasis Ambon werd door hen bezet. Singapore viel.

Sumatra werd geïnvadeerd, maar nog lang niet genomen. Landingen werden uitgevoerd op Timor en Bali.

De richting van de aanvallen was duidelijk. Java, waarop het defensiesysteem van de gehele Nederlands Indische Archipel rust, werd ingesloten en de schaduw van Japanse vliegtuigen gleed over het belangrijkste Nederlandse eiland.

Overal stiet de Japanner op de verwoede weerstand. Overal verloor hij meer schepen...... en meer manschappen. Maar hij zette door en de positie voor de Geallieerden werden steeds moeilijker.

Reeds waren enkele versterkingen van buiten te Batavia aangekomen. Australische troepen en zelfs enkele Amerikaanse troepen kwamen zich naast de Nederlandse en inlandse soldaten plaatsen. Enkele Amerikaanse vliegtuigen lieten zich zien.

Doch het waren lang niet genoeg. Vooral vliegtuigen had men veel meer nodig. Luitenant Gouverneur Generaal Hubertus Johannes van Mook was wel naar Washington geweest en men had wel ja gezegd, maar de grote moeilijkheid bleef nog bestaan. De voorraden moesten nog worden vervoerd. De versterkingen moesten nog aankomen. En Japan, dit wetende, poogde alle aanvoer af te snijden. Doch ook Japan had zijn moeilijkheden. Ook zijn voorraadlinies werden langer. De olie, die men had hopen te krijgen bij Tarakan, Balikpapan en Palembang, was vernield. Het front was nog meer uitgebreid. De Chinezen gingen aan de grens van Thailand tot de aanval over. De Japanse strijdkrachten waren gedund. Het materiaal was gedeeltelijk vernield, gedeeltelijk beschadigd en gedeeltelijk versleten. Generaal Mac Arthur hield nog stand op Batan met zijn moedige leger. En Japan kreeg nu een leger tegen zich, dat even goed wist te vechten in wouden en rijstvelden. Een hard getraind Nederlands Indisch leger, dat zal vechten, uit alle macht, onder het glorieuze driemanschap Van Poorten, Helfrich & Van Oven.

Wat de Japanse aanval op Bali betreft, deze heeft waarschijnlijk voornamelijk tot doel zo dicht mogelijk te komen bij Oost Java als voorbereiding voor een aanval over de Straat van Bali. De Japanners zullen dan pogen zich een weg te banen over het Westelijk deel van Bali naar de Gilimanuk-baai, van waar zij zullen pogen met invasie-schuiten de Straat over te steken volgens dezelfde tactieken als bij de aanval op het eiland Singapore. Het is bekend, dat de Japanners een aantal speciaal gebouwde stalen schuiten hebben en dat zij een bizondere aandacht hebben besteed aan de techniek van het landen. Indien echter niet ogenblikkelijk tot een invasie van Java worde overgegaan, zullen zij zich voorlopig bepalen tot het afsnijden van de toevoer naar Java en pogen de vlootbasis Soerabaia onbruikbaar te maken. In Soerabaia zijn nog altijd gestationneerd 5 kruisers, 8 destroyers, ± 20 duikboten en een menigte torpedoboten.

De enige overblijvende vlootbasis bij een — overigens nog niet te verwachten — val van Soerabaia, zou dan zijn Darwin op het Australisch vasteland, doch ook op deze basis hebben de Japanners thans hun aandacht gevestigd. De vorige week begonnen zij met bombardementen en Premier John Curtin gaf te kennen, dat een vijandelijke poging om Darwin te bezetten wel mogelijk is.

Of de Japanners meteen zullen pogen Australië te nemen, is een tweede vraag. De mening van Luitenant Gouverneur Generaal Hubertus Johannes van Mook, dat Japan Australië niet direct zal aanvallen, maar eerder naar naar het Midden-Oosten zal oprukken en Rusland in de rug zal aanvallen, bevat misschien een grote waarschijnlijkheid. Men ziet het in de steeds krachtiger wordende Japanse aanval in Birma en men ziet het in de vrees, die in Geallieerde kringen geuit werd, dat Japan zou pogen bases op Madagascar te verkrijgen. Indien de Japanners zich op Madagascar zouden vestigen, zou de Geallieerde toevoerlijn om Kaap de Goede Hoop naar het Midden-Oosten zowel als naar Brits Indië, Java en Australië kunnen worden afgesneden. Het grote gevaar blijft Vichy. Want Madagascar houdt het met Vichy, evenals Indo-China... deed, voordat het overliep of wil men: door Vichy weggegeven werd.

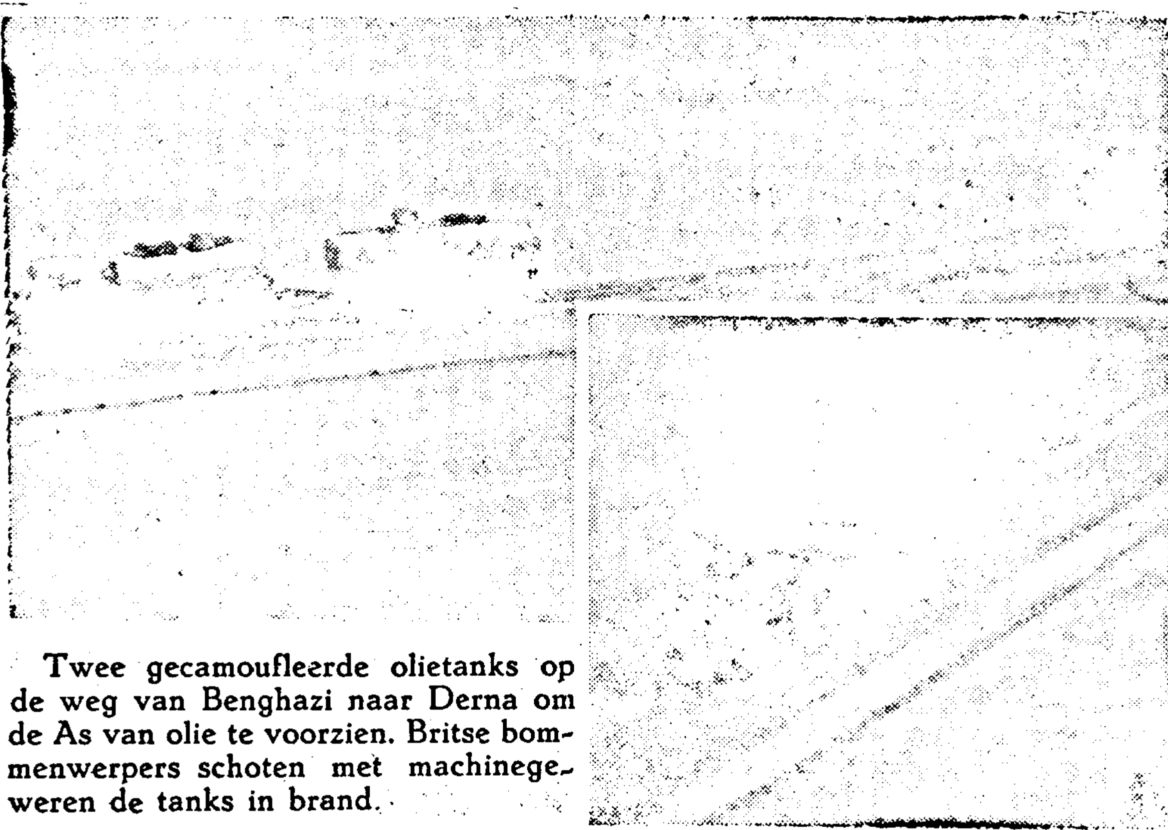
Evenals de aanwezigheid van geheime duikbootbases te Martinique door Vichy ontkend werd, werd eveneens ontkend, dat door de As eisen waren gesteld, die betrekking hebben op het vestigen van bases te Madagascar.

De houding van Vichy, vroeger reeds niet helder, is de laatste tijd nog meer obscuur geworden, hetgeen o.a. bleek met de verschepingen van benzine, tarwe en andere voorraden naar Libye ten gerieve van de asstrijdkrachten.

Over deze quaestie is nog steeds geen opheldering verschaft en het Noordamerikaanse State Department gaf zelf een verklaring uit, waarin werd gezegd, dat op de protesten te Vichy een „absoluut onbevredigend antwoord" ontvangen was.

Dit is uiteraard geen goed teken en mogelijk een voorbode van verrassingen, waarvoor de Geallieerden gesteld zullen worden.

Het is evenwel een rijke gedachte, dat nu het op het bevechten van den vijand aankomt, Nederland in Azië een bijna niet te geloven energie ontwikkelt. „Onze Jantjes" blijken verreweg de beste mariniers te zijn van alle geallieerde volken; Coenraad Emile Lambert Helfrich, het hoofd van de geallieerde vloten in het Verre Oosten is op weg een figuur te worden, die gerust vergeleken mag worden met Jan Pieterszoon Coen, die eens in hetzelfde Indië de naam Der Nederlanden groot maakte. Toen, evenals nu, geldt nog Coens woord: „Ende dispereert niet, daer can in Indien wat groots gedaen worden".

Twee gecamoufleerde olietanks op de weg van Benghazi naar Derna om de As van olie te voorzien. Britse bommenwerpers schoten met machinegeweren de tanks in brand.

Curaçao.

GOUVERNEUR WOUTERS KRIJGT HOGE ONDERSCHEIDING.

Z.M. de Koning van Engeland heeft Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao onderscheiden met de order van Honorary Knight Commander of the Order of the British Empire (civil division). De Britse Consul, de heer Lawrence, heeft den Gouverneur persoonlijk van deze onderscheiding in kennis gesteld.

KAPITEIN TER ZEE BARON CAREL JOHAN VAN ASBECK IS ER.

De Gouvernementspersdienst deelde heden mede, dat Kapitein ter Zee Carel Johan van Asbeck hier Zaterdag is gearriveerd.

Hierbij tekent „Dagblad Amigoe di Curaçao" aan:

Kort vóór de Duitse invasie van Nederland was Baron Carel Johan van Asbeck Commandant van het Koninklijk Instituut van de Marine te Den Helder.

Hij werd geboren te 's Gravenhage op 5 Februari 1891 uit het huwelijk van Baron Willem Dirk Henrik van Asbeck en Jeanne Henriëtte Kluit.

Zijn vader overleed op 17 Mei 1935 als gepensionneerd Schout-bij-Nacht en Oud Gouverneur van Suriname, tevens Oud-Gezant der Nederlanden in Mexico en Spanje.

Zijn moeder was een uitmuntend pianiste en leerlinge van den beroemden Franz Liszt en den eveneens beroemden Anton Rubinstein.

Baron Carel Johan van Asbeck, trad op 4 October 1921 te Den Helder in het huwelijk met Elisabeth Henriëtte Maria Patijn, geboren op 7 Januari 1896. Kind uit dit huwelijk is Baron Henrik Erwin van Asbeck, geboren op 4 Februari 1923.

In 1906 werd Baron van Asbeck Adelborst en op 24 Augustus 1910 verliet hij het Koninklijk Instituut van de Marine te Den Helder als Adelborst 1e klasse. Achtereenvolgens werd hij benoemd tot Luitenant ter Zee 2de klasse op 24 Augustus 1912; Luitenant ter Zee 1ste klasse op 1 November 1920 en Kapitein Luitenant ter Zee op 27 Maart 1933.

Van 1926 tot 1927 deed hij dienst als Commandant van Hr. Ms. „Mataram" en „Koetei". Daarna was de Heer van Asbeck drie jaren werkzaam op het Departement van Defensie. In 1931 werd hij benoemd tot Commandant van Hr. Ms. „Soemba". In 1934 was hij eerste officier aan boord van Hr. Ms. Kruiser „Java" en vervolgens Commandant van een divisie van 2 torpedojagers gedurende een reis van Nederlands Oost Indië naar Nederland.

Op 1 Februari 1936 werd hij aangesteld tot Commandant van het Koninklijk Instituut van de Marine te Den Helder.

Baron van Asbeck werd door H.M. de Koningin begiftigd met de bronzen penning voor Menslievend Hulpbetoon, de bronzen medaille van het Nederlands Olympisch Comité, het ereteken voor 25-jarige dienst als Officier en de draagmedaille van het huwelijk van Prinses Juliana en Prins Bernhard op 7 Januari 1937.

GEEN EVACUATIE VAN ARUBA.

Aneta zeide, dat een aantal personen, allen vrouwen en kinderen, waarvan de meesten Venezolaan zijn, uit vrije wil vertrokken zijn naar het Zuidamerikaanse vasteland uit Aruba, de zetel van de grote olieraffinaderij, welke de vorige week werd aangevallen door Duitse duikboten. Gezaghebbende bronnen verklaarden echter, dat er geen waarheid berust in de geruchten, dat opdracht is gegeven tot een evacuatie (Willemstad, (AP) 22.2).

7e COMMUNIQUÉ VAN HET CURAÇAOSE HOOFDCOMMANDO.

Van de bemanning van de getorpedeerde Noorse tanker „Kongsgaard", die uit 46 leden bestond, zijn er acht gered, waaronder de kapitein. Twee van deze acht zijn gewond en in de Thelma-kliniek opgenomen. Voordat de ter assistentie gezonden militaire motorboot en de sleepboot Parmo ter plaatse waren, waren reeds de zeilbootjes C 162 en C 104 ter redding uitgevaren. In het begin dacht men, dat de tanker op het strand geworpen was, later bleek dat dit geenszins het geval was.

De Panamese tanker „Thalia" werd getorpedeerd nabij de Mongos-eilanden op ongeveer 100 mijl van Aruba. 3 Sloepen met leden van de bemanning werden op 50 mijl van de Mongos-eilanden gezien.

Een drie-tal schepen, die Curaçao naderden, zijn onder marine-geleide hier binnengebracht.

ONS GEBIEDSDEEL SCHENKT 10 AMBULANCES AAN JAVA.

Saamhorigheid van Amerikaanse en Aziatische gebiedsdeel blijkt uit magnifieke daad.

Er zijn in dit Gebiedsdeel verschillende verenigingen, die gelden bijeen brengen in verband met oorlogsnoden. Nu het oorlogsmonster ons Indië heeft aangegrepen, hebben deze verenigingen de handen ineen geslagen, hetgeen een schitterend resultaat heeft gehad. Het „Netherland Aid Society" te New York deed in het Gebiedsdeel Curaçao vragen, of er hier misschien gelden konden worden bijeengebracht. Natuurlijk kon dat. De Gouverneur Generaal van Indië deelde mede ambulances het meest op prijs te stellen. Een ambulance-wagen kost $ 2000.

Het grootse resultaat is nu dat niet minder dan 10 ambulance-wagens aan Java kunnen worden aangeboden.

De Club Asiento schonk 6000 gulden, Sanoc (vertegenwoordigende de bevolkingen van de eilanden Bonaire, Curaçao, St. Eustatius, St. Maarten en Saba) schonk $ 6000 (3 ambulances dus), **Sanoa** (het zelfstandige comité van Aruba) schonk eveneens $ 6000 (3 ambulances), de Vereniging **Onze Vloot** schonk 2000 gulden en de komende **Indische Tentoonstelling** besloot de rest aan te vullen.

Voorwaar een magnifieke daad. Groot-Nederland is één.

HELDHAFTIGE NAASTENLIEFDE.

De tanker „San Nicolas" was door twee torpedo's in brand geschoten. Loi Martis van Bonaire, die bezig was een reddingsboot in zee te laten zakken, werd met drie anderen van boord geslingerd. Dat gebeurde om 4 uur 's nachts. Loi Martis bleef zwemmen en wachtte op hulp. Tegen de morgen zag hij nog iemand naast zich, die zich met moeite drijvende hield. Het was een Chinees, de steward van de „San Nicolas". Help me, help me, I'm going to die", riep de Chinees. „Ik kan het niet langer volhouden."

Loi Martis had een stuk plank vast en bleef zo boven water. Hij zwom naar den Chinees toe en zei: „Hier heb jij die plank, ik houd het nog wel vol zonder dat stuk hout."

Rondom hem heen zwommen de haaien, die gelukkig de vissen, die bewusteloos geslagen waren door de ontploffing van de torpedo, opaten en de mensen lieten liggen. Na 5 uur in het water gelegen te hebben, kwam er een schip voorbij, doch...... zag niets. Eindelijk kwam er weer een schip, het stoomschip „Yamamnota". Loi zwaaide met zijn handen. Gelukkig werd hij gezien. Loi hielp nog den Chinees en zo werden beiden gered.

De Chinees dankt zijn leven aan de heldhaftige naastenliefde van Loi Martis. Het is wel droevig voor Loi, dat zijn eigen broer Hendrik Martis van „Tia Juana" zich niet heeft weten te redden.

WEER EEN GERUCHT.

Verschillende mensen zeggen, dat hun visboeren geen vis meer kunnen leveren, omdat — volgens hun zeggen — het vissen verboden is. In de Vaste tou dit inderdaad een groot ongerief zijn. Op grond van informaties, die bij de militaire overheid alhier werden ingewonnen, kunnen wij mededelen, dat het vissen in de wateren bij Curaçao gewoon is toegestaan. Het vissen is aan geen enkele beperking gebonden. Het betreft hier dus weer een loos en onwaar gerucht.

DE VLOOTPREDIKANT.

Vlootpredikant ds. J. Mietes, **die binnenkort naar Nederlands West Indië vertrekt**, heeft in een overvolle Nederlandse Kerk te Londen afscheid genomen. Er werden toespraken gehouden en hem is een geschenk van Nederlandse marine-mannen aangeboden (Londen, G.P.D. 23.2).

CENTRAAL BUREAU VOOR VROUWENHULP.

De kantoren van het Centraal Bureau voor Vrouwenhulp zijn: **Otrabanda:** Club Gebouw San Mateo, Niewindtstraat; **Punda:** Curaçaose Sport Club, Bolivar-plein, Scharlooweg.

De werkuren van beide kantoren: Maandag van 9 tot 11.30 uur; Dinsdag van 14 tot 16 uur; Woensdag van 9 tot 11.30 uur; Donderdag van 14 tot 16 uur; Vrijdag van 9 tot 11.30 uur.

DE INDISCHE TENTOONSTELLING.

Naar we vernemen wordt de Indische tentoonstelling uitgesteld, waarover morgen verder bericht volgt.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **K.S.C.: Voetbal S.D.L.** — E.D.O. 5—0; D.S.C. — Union (Union te laat opgekomen); Ajax — Vitesse 1—1. **Korfbal:** Aamos — Vitesse 0—1.

— **R.C.C.:** Het nieuwe bestuur van R.C.C. is als volgt vastgesteld: Voorzitter: C. L. Helmeyr; Onder-voorzitter: A. N. de Crasto; secretaris: J. F. Bouman; penningmeester: O. H. M. Profeet; commissarissen: Ch. de Jongh; J. Hollander; A. A. Dominguez; C. G. Da Costa Gomez.

CHEQUE-KOERSEN.

De Plaatselijke Banken noteren de volgende koersen:

	Inkoop.	Verkoop.
Batavia	99.50	100.50
Paramaribo	99.50	100.50
Caracas	50.25	52.50
New York	1.8850	1.9050
Londen	7.55	7.65
Zürich	—	47.—

DE NEDERLANDSE GEBEDSDAG

De Nederlandse regering heeft een Nederlandse gebedsdag voor Nederlands Indië afgekondigd op 1 Maart. De regering verzoekt **allen** kerkgenootschappen in het gehele Koninkrijk en allen Nederlanders, waar zij zich ook mogen bevinden, op die dag gebeden te storten voor ons Indië (Londen, G.P.D. 23.2).

STATEN VAN CURACAO.

Vergadering op Donderdag, den 26n. Februari 1942, des avonds te 8 uur.

TE BEHANDELEN ONDERWERPEN:

1o. Ingekomen stukken.

2o. Ontwerp — landsverordening tot instelling burgerwachten en het gebiedsdeel Curaçao [1941—1942—41].

3o. Verkiezing van personen ten aanbeveling als afgevaardigde den voor de naoorlogsche rijksconferentie.

De Griffier,
841 G. J. FERGUSON.

Van de Fronten.

NEDERLAND VALT AAN.

In de nacht van 19 op 20 Februari is naar reeds bekend is gemaakt, door Nederlandse kruisers en Amerikaanse torpedojagers in de buurt van Java slag geleverd tegen Japanse vlooteenheden en twee Japanse kruisers alsmede twee torpedojagers werden op zijn minst ernstig beschadigd. Een Japanse kruiser vloog, na door een torpedo te zijn getroffen, in de lucht.

Dit was de eerste keer, dat onze Nederlandse kruisers in een aanvallende actie waren betrokken (Batavia, G.P.D. 23.2).

COMMUNIQUÉ VAN BATAVIA

(Officieel). De vijand deed Zaterdag enige verkenningsvluchten boven Noord Sumatra. Een aanval werd gedaan op een vliegveld in West Java, enige schade werd veroorzaakt, doch er waren geen doden of gewonden.

Een aanval werd gedaan op een vliegveld in Oost Java, die eveneens enige schade veroorzaakte, 12 personen werden gewond. Op Banjoewangi werden 13 bommen geworpen, 39 burgers werden gedood, 15 gewond, doordat een voltreffer op een schuilplaats terecht kwam. Vijftien Japanse bommenwerpers en een aantal gevechtsvliegtuigen vielen een vliegveld in West Java aan. Terwijl daar 4 bommenwerpers werden neergehaald, verdwenen 18 Japanse gevechtsvliegtuigen in de richting Bandoeng, doch alvorens zij die stad konden bereiken, werden zij „onderschept" door onze vechters, die 4 Japanners naar beneden schoten en één zwaar beschadigden. Wij verloren twee vliegtuigen. Een vlieger kwam ongedeerd, de andere licht gewond op de grond.

Bij Malang werd één Japanse bommenwerper neergeschoten. Sommige vliegvelden werden door Japanse vliegtuigen beschoten, waarbij enkele mensen gedood en gewond werden. Gedurende de gehele Zondag waren Japanse vliegtuigen uiterst actief. Vele vliegvelden op Java werden gebombardeerd en beschoten: o.a. Batavia, Buitenzorg, Djocjacarta. Enige schade werd aangericht, drie of vier Japanse bommenwerpers werden neergehaald.

Er waren slechts weinig persoonlijke ongevallen. Wij vielen met gunstig resultaat uit de lucht het door de Japanners bezette vliegveld bij Palembang aan. Bij Koepang (Nederlands Timor) wordt hevig door de onzen tegen de Japanners gevochten.

Van Bali is nog weinig bekend. Sommige delen van dit eiland, o.a. het vliegveld Denpasar zijn door den vijand bezet. Dank zij een hevige actie van vliegwapen en marine is het grootste deel van de Japanse vloot, die was uitgezonden voor de verovering van Bali, vernietigd of op zijn minst hevig beschadigd. Een Japans schip is weten te ontkomen aan deze algehele vernietiging. Détailles zijn nog niet bekend. Doch de geallieerde successen in deze geweldige zeeslag waren enorm groot (Batavia, G.P.D. 23.2).

BANDOENG IS KLAAR.

Bandoeng is op alles voorbereid. Er worden vele Japanse luchtaanvallen verwacht. De gehele leger- en vlootmacht van Java is, evenals de luchtmacht, op haar hoede. Op Zuid Sumatra en op Bali wordt hevig gevochten (Batavia, G.P.D. 23.2).

BANDOENG SLAAT DE SITUATIE GADE.

De Nederlandse strijdkrachten en de Geallieerden zijn grotelijks opgemonterd door de verpletterende resultaten van het forse tegenoffensief van lucht- en zeemacht. Zij werkten met spoed aan de strijd om Java, terwijl voorbereidingen werden getroffen om in het groot vernielingen aan te richten ingeval de Japanse indringers zich een weg zouden banen op dit rijkste en meest bevolkte eiland van Nederlands Indië. Terwijl de Japanners klaarblijkelijk weinig of geen voortgang maakten bij de invasie van Bali en slechts geringe voortgang in het Zuiden van Sumatra aan het andere einde van dit 600 mijl lange eiland, werd het toenemende effect van de Noordamerikaanse, Nederlandse en Geallieerde vliegers en matrozen in het verpletteren van de Japanse invasievloten en vliegtuigformaties hier begroet als een goed teken voor de eventuele uitslag van de eigenlijke beproeving.

Het Nederlandse Commando meldde heden, dat op zijn minst 8 en mogelijk 10 Japanse bomenwerpers en gevechtsvliegtuigen werden neergeschoten bij 3 gevechten, die gisteren boven Java plaats hadden, terwijl de Nipponezen sloegen naar de belangrijke vliegvelden in een poging de Nederlandse en Noodamerikaanse bases stuk te slaan, van waaruit zoveel schade werd aangericht aan hun operaties van Vrijdag nabij Bali en Sumatra. Van de 15 Japanse bommenwerpers en een aantal gevechtsvliegtuigen, die een niet genoemd vliegveld aanvielen in het Westen van Java sloegen de verdedigers op zijn minst 3 bommenwerpers omlaag en waarschijnlijk kregen zij nog een vierde te pakken.

Ook stortten zij zich op een formatie van 18 Japanse gevechtsvliegtuigen, die dit militaire Hoofdkwartier in West Java poogden aan te vallen en schoten 4 en mogelijk 5 daarvan neer, bijna een derde van de aanvaliers. De achtste Japanse bommenwerper werd omlaag gehaald boven Malang in Oost Java nabij Bali. Bij deze gevechten verloren de Nederlanders 2 vliegtuigen, doch de vliegers werden gered, hoewel een zijn vliegtuig ramde in zijn Japansen tegenstander, teneinde hem omlaag te halen. De Nederlanders zeiden de Japanners te hebben belet het vliegveld van Bandoeng te bereiken, doch dat enige schade werd aangericht aan een ander vliegveld, welk de Japanners onderweg aanvielen.

Heden poogden de Japanners klaarblijkelijk deze stad van 170.000 inwoners opnieuw aan te vallen, doch werden afgeslagen. 2 Luchtalarms klonken, doch er verschenen geen vliegtuigen. Terwijl waarnemers alhier de positie van Java vergeleken met die van Engeland na Duinkerken, verklaarde Aneta, het Nederlands Indische nieuwsagentschap, dat de Japanners met succes worden weerstaan op Sumatra en Bali bij wanhopige landgevechten. De indringers hebben Oosthaven (Pandjang) nog niet bereikt aan het Zuideinde van de Palembang spoorlijn vlak aan de overzijde van de 20 mijl brede Soenda Straat van Java.

Volgens Aneta is de oorzaak daarvan, dat de verdedigers de lijn duchtig hebben vernield, alle bruggen hebben opgeblazen en de Japanners laten worstelen met het moeilijke probleem om voorraden aan te voeren. Oosthaven is de voornaamste sterkte in het Zuiden van Sumatra. Op Bali, het honderd mijl lange eiland ten Oosten van Java, zouden de Japanners echter de grootste moeilijkheden ondervinden om vaste voet aan land te krijgen. Al hun pogingen om de luchthaven te Denpasar aan het Zuidoostelijk einde van het eiland te veroveren, waar zich een goede haven bevindt, zouden tot nu toe zijn mislukt. (Door Witt Hancock, Bandoeng, (AP) 22.2).

DE ZEESLAG BIJ BALI.

De gehele Britse pers schenkt grote aandacht aan de zeeslag bij Bali. Vele bladen zien in de grote Japanse verliezen de eerste vruchten van vice-admiraal Helfrichs benoeming tot Commandant van de geallieerde zeestrijdkrachten (Londen, G.P.D. 23.2).

EILAND FLORES GEBOMBARDEERD?

De Italiaanse radio meldde, dat volgens berichten uit Tokio Japanse vliegtuigen het Nederlands Oostindische eiland Flores hebben gebombardeerd. Flores ligt tussen Bali en Timor. (Rome, (AP) 21.2).

PARACHUTISTEN BOVEN PALEMBANG?

Het Japanse nieuwsagentschap Domei deelde mede, dat Japanse parachutisten geland zijn nabij Palembang in het Zuiden van Sumatra en de olieraffinaderij ten Westen van de stad hebben veroverd en het contact onderhouden met de troepen, die het vliegveld van Palembang bezet houden. Het bericht gaf toe, dat de verdedigers de raffinaderij ten Westen van de stad in brand hebben gestoken (Tokio, (AP) 21.2).

OVER DE GRAVEN VAN 300.000 DUITSERS.

Millioenen Rode soldaten dringen vooruit over de nieuwe besneeuwde graven van 300.000 Duitsers, terwijl over geheel Rusland het volk met spanning wachtte op nieuws betreffende geweldige overwinningen op de 24e verjaardag van het Rode leger. „Pravda", het officiële communistische partij-orgaan heeft de toon aangegeven van de grote viering door de bekendmaking, dat 300.000 Duitsers gedood werden tussen 6 December en 15 Januari. Overal in Rusland heerste de atmospheer van verwachting. Het Hoofdcommando hulde de operaties in geheimzinnigheid en sprak van „voortgezette militaire operaties tegen de Duitse fascistische indringers."

Ingeval de voorspelde overwinningsberichten morgen komen is het mogelijk, dat de Russen biezonderheden vernemen omtrent zulke grote steden als Charkov, Kursk, Orel, Bryansk, Vitebsk, Novgorod of zelfs Smolensk.

Mogelijk hebben de stalen klauwen van het Rode leger sommige van deze Duitse gefortificeerde punten omsingeld en definitief de meeste andere in gevaar gebracht. Het leger herdenkt morgen 23 Februari 1918 toen Nikolai Lenin een beroep deed op het volk van de nieuwe Boljewistische Staat om de guerilla-oorlog tegen de invaderende Duitsers te voeren in de eerste wereldoorlog.

Het volksleger bestreed korte tijd de troepen van den Kaiser tot het verdrag van Brest-Litovsk dat voor de Russen een einde maakte aan de oorlog. Doch het Rode leger voerde een succesrijke bloedige slag tegen de Wit Russen en de Geallieerde expeditiestrijdkrachten. Het werd de kern van het huidige Rode leger (Moskou, (AP) 22.2)

DE TOESTAND IN BIRMA.

Militaire commentators zeiden, dat de Geallieerde troepen in Birma hevig worden bestreden door grote Japanse strijdkrachten ergens tussen de rivieren Bilin en Sittang. Hun juiste positie is echter niet bekend. Een commentator zeide, dat een grote colonne van Japanse troepen op de weg tussen Bilin en Kyaikto, 15 mijl ten Noord Westen daarvan, hevig is gebombardeerd. (Londen, (AP) 23.2).

„All India Radio" meldde, dat de „militaire situatie in Birma onveranderd gebleven is," terwijl de gevechten voortduren tussen de rivieren Bilin en Sittang. De radio zeide, dat de Britse strijdkrachten terugvallen naar Sittang onder dekking van krachtige achterhoede-gevechten, waarbij grote verliezen aan de Japanners worden toegebracht. Het communiqué van de luchtmacht deelt mede, dat Britse vliegtuigen 4 Japanse vliegtuigen hebben neergeschoten zonder verlies voor zichzelven (New York, (AP) 23.2).

WERELDNIEUWS.

KEITEL ARRIVEERT IN BRATISLAVA.

De Duitse Generaal Wilhelm Keitel, Hoofd van het Duitse Hoofdcommando, arriveerde in Bratislava, de hoofdstad van Slowakije. Hij werd aan het station ontvangen door den Slowaaksen Minister van Defensie. (Berlijn, (AP) 23.2).

Klaarblijkelijk als deel van de Duitse campagne om grote strijdkrachten samen te hopen voor de lente-aanval op Rusland hebben Duitse leiders de hoofdsteden bezocht van de satellietenstaten, terwijl de Hoofden van deze Staten naar Berlijn zijn geroepen om met Hitler te confereren (New York, (AP) 23.2).

ZUID-AMERIKA.

BRAZILIË PROTESTEERT.

Vernomen wordt, dat Brazilië bij Duitsland heeft geprotesteerd tegen het tot zinken brengen van 2 Braziliaanse schepen en dat een cabinetszitting is bijeengeroepen om 15.30 uur te Petropolis, teneinde de actie te overgeven, welke Brazilië zal nemen indien Duitsland geen of een „onbevredigend" antwoord geeft. (Rio de Janeiro, (AP) 21.2).

CENSUUR AFGESCHAFT.

Jarenlang heeft Brazilië een perscensuur gehad. Doel hiervan was o.a. om de neutraliteit te handhaven. De Braziliaanse overheid stelt zich op het juiste standpunt, dat in oorlogstijd er in het geheel geen plaats is voor censuur, zodat hoewel Brazilië niet officieel de oorlog verklaard heeft aan de As (het heeft slechts de diplomatieke betrekkingen verbroken) de censuur is afgeschaft.

„Time", waaraan dit bericht ontleend is, doet zien, dat in Brazilië de censuur zich niet tot haar eigenlijke doel kon beperken en zelfs eens een verhaaltje heeft geschrapt over een vrouw, die zelfmoord pleegde toen haar hondje overleden was.

Toekomstbeeld voor Curaçao is het eind van dit bericht, waarin beschreven wordt, hoe de censors en redacteuren samen een liefdesmaal aten. Zo erg is het op Curaçao nu ook weer niet, want hoewel de redacteuren hier aan den censor als censor het land hebben, is zijn persoon zo beminnelijk, dat een vriendschappelijke omgang tussen censor en redacteuren nu al mogelijk is. En gelukkig maar.

VENEZUELA ZET CONSERVENFABRIEK OP.

Volgens een bekendmaking te Caracas zullen „corned beef" en andere soorten geconserveerd vlees naar de Verenigde Staten worden geëxporteerd. Deze bekendmaking werd gedaan door het Venezolaanse Regeringssecretaariaat voor veeteelt en industrie, welk pas de bouw van een grote vleesinmaak-fabriek voltooid heeft te San Fernando de Apure, in het hart van de beroemde „Llanos". De fabriek is uitgerust om 150 stuks vee per dag te verwerken en zal in staat zijn meteen 800 stuks per maand voor de Verenigde Staten te reserveren.

Het vlees, dat verpakt wordt in de nieuwe fabriek, zal echter niet worden verscheept. De organisatie zal deze producten gebruiken voor binnenlands gebruik en de producten van de fabriek te Maracay exporteren door Puerto Cabello. Dit was vroeger onmogelijk, omdat de productie niet voldoende was om te voorzien in de plaatselijke behoeften.

Deze nieuwe fabriek is echter niet zo belangrijk om haar capaciteit dan wel om haar sociale en economische betekenis. Zij is een der eerste van een nieuwe serie middelgrote fabrieken, die de Regering poogt op te zetten met particulier kapitaal, om Venezuela te helpen zo goed mogelijk in eigen behoeften te voorzien. Op dit ogenblik importeert Venezuela haast alles wat men in Caracas ziet, zowel etenswaren als klederen. De stoornis in scheepsverbinding met de Verenigde Staten wordt in Venezuela daarom met grote bezorgdheid gadegeslagen.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— Cairo: De Britten maakten bekend, dat een grotere weerstand van as-colonnes wordt ondervonden door de Imperiale gevechtspatrouilles, die over een uitgebreid gebied opereren ten Oosten van Mekili en ten Zuiden van de linie Mekili-Tmimi.

— Batavia: Officieel wordt bekend gemaakt, dat het Nederlandse hospitaalschip „Op ten Noort", hoewel duidelijk van kentekenen voorzien, tweemaal het mikpunt werd van een groep Japanse bommenwerpers. Het schip werd niet getroffen, doch leed belangrijke schade door bommen, die er vlak naast vielen. 2 Personen aan boord werden gedood en 13 gewond.

— Madrid: De Marine-Generaal Nicolaas Franco Salgado, vader van den Generalissimo, overleed heden in zijn woning te Madrid op 86-jarige leeftijd.

— Londen: Het Britse Ministerie van Luchtvaart maakte bekend, dat vliegtuigen van het Bommenwerpers-commando in de afgelopen nacht havens en objectieven in het Noord-Westen van Duitsland hebben aangevallen. De dokken te Ostende werden ook gebombardeerd. Geen enkel vliegtuig wordt vermist.

— Moskou: Het oorlogscommuniqué van Moskou deelt mede, dat Russische eenheden den vijand uit 2 bewoonde plaatsen hebben verdreven.

— Batavia: Officieel wordt bekend gemaakt, dat Japanse troepen een deel van Bali onder de voet gelopen hebben en het vliegveld hebben bezet. Het bericht zeide verder, dat de Japanse expeditievloot met zulk succes door de Geallieerde vloot- en luchtstrijdkrachten werd aangevallen, dat geen enkel oorlogs- of transportschip bij Bali bleef om den Japansen troepen steun of voorraden te verstrekken.

— Londen: De Nederlandse Regering heeft een verklaring uitgegeven, waarin wordt gezegd, dat de Japanners met de landing op Bali een Pyrrhusoverwinning behaald hebben, gelijk de verovering van brandende gebouwen te Tarakan, Balikpapan en Palembang. De Nederlandse Regering zeide, dat het enkele Japanse schip, dat aan vernietiging ontkwam nabij Bali, gevlucht is.

— Moskou: De radio van Moskou zeide, dat gedurende de 7 maanden lange oorlog tegen Duitsland de Russische marine 81 vijandelijke oorlogsschepen en 276 hulpschepen tot zinken heeft gebracht met „honderden tanks en kanonnen en tienduizenden granaten aan boord".

— Washington: Het Noordamerikaanse communiqué deelde mede, dat de gevechten op de Philippijnen geluwd zijn, zowel op het Batan-schiereiland als in een artillerie-duel tussen de forten in de Manillabaai en de Japanse kustbatterijen op Cavite.

Op aanbeveling van Generaal Douglas MacArthur heeeft de President van het Philippijnse Gemenebest Manuel Quezon de „Distinguished Service Star", de hoogste militaire onderscheiding van het Gemenebest, toegekend aan Majoor Generaal Richard K. Sutherland, Hoofd van de Staf en Brigadier Generaal Richard J. Marshall, Vertegenwoordigend Hoofd van Staf van Generaal MacArthurs strijdkrachten.

De medailles werden gisteren, als deel van de herdenking van Washingtons geboortedag, door Generaal MacArthur op het veld aangeboden. Hierbij zeide Generaal MacArthur: „Dit zijn twee van de fijnste officieren, die ooit onder mijn commando hebben gediend. Koel en vindingrijk, dapper en vastbesloten, resoluut en toegewijd, verdienen zij deze decoraties. Morgen zouden zij gedood kunnen zijn, te laat om de militaire eer te kennen, die het land hun toekent".

— Washington: Het Witte Huis deelde mede, dat de Japanse radio een geweldige propaganda voert met het doel van tevoren der rede, die President Roosevelt hedenavond zal houden, afbreuk te doen.

— Batavia: Geallieerde bommenwerpers voerden een aanval uit op een vijandelijk schip van meer dan 10.000 ton in de Straat Bangka. Dit schip werd getroffen en in brand gezet. Andere grote schepen in hetzelfde gebied werden met machinegeweervuur bestookt.

Het leger dat Hitler sloeg

Rode Leger bestaat heden 24 jaar.

Heden is het de 24e jaardag van de vorming van het Rode Leger. Op 23 Februari 1918 werd het Rode leger georganiseerd op vrijwilligersbasis. Het gewone leger werd ontwikkeld in 1925 met de aanneming van militaire dienstplicht. Doordat het Rode leger in de nieuwste tijd werd opgericht, konden in dit leger ook de nieuwste ideeën spoedig ingang vinden.

Terwijl in de andere Europese landen de strijd tussen de bureaucratische behoudzucht en de moderne beginselen der oorlogvoering nog in volle gang was, waren vaak in het Russische leger de moderne ideeën reeds officieel ingevoerd.

Van 1933 af werd de mechanisatie van het Rode leger door maarschalk Toechatsjevski volgens de nieuwste opvattingen op een zeer energieke wijze ingevoerd. Aan hem is het te danken, dat de Sovjets thans beschikken over modern uitgeruste pantsereenheden, waarbij zich ten minste 10.000 vechtwagens van verschillende grootten en typen bevinden. Tijdens de burgeroorlog in Spanje bewezen de daar gebruikte Russische tanks, dat zij aan hoge eisen voldoen, en toonden zij zich gelijkwaardig aan de in deze strijd gebezigde Duitse vechtwagens.

Ook in de huidige tankgevechten blijkt, dat de Russische tanks zeker niet onderdoen voor de Duitse.

De Russische vechtwagens.

De meeste soorten Russische vechtwagens werden volgens Amerikaanse, Engelse en Franse modellen gebouwd, nadat het patent daarvan was afgekocht. De belangrijkste typen der pantserwagens en vechtwagens zijn de volgende:

a. de 7 tons-Ford-pantserauto, met pantserdikte van 14 mm., 4 mansbediening, bewapening: één 3.7 cm.-kanon en twee 7.69 mm.-mitrailleurs, maximumsnelheid 70 km./h.

b. de 9 tons-Ford-amphybie-pantserauto, met pantserdikte 14 mm., 4 mansbediening, bewapening: één 3.7 cm.-kanon en twee 7.69 mm.-mitrailleurs, maximumsnelheid op het land 65 km./h, op het water 12 km/h.

c. de 6 tons-„Vickers-Ruski AT.26" welke in de Spaanse burgeroorlog met veel succes gebruikt werd, pantserdikte 13 mm., 3 mans-bediening, bewapening: één lang kanon van 4.7 cm. en één mitrailleur

d. De 6 ton-A.M.R.-vechtwagen (volgens het Franse model, A.M.R. = Auto Mitrailleuse de Reconnaissance), pantserdikte 14 mm., 2 mansbediening, bewapening één 12.7 mm.-mitrailleur, maximumsnelheid 40 km/h.

e. de 10 tons-„Christie Ruski 34"-vechtwagen, met pantserdikte van 16 mm., 3 mans-bediening, bewapening: één lang kanon van 4.7 cm. en één mitrailleur, maximumsnelheid op wielen 110 km/h, op rupsbanden 60 km/h.

f. de 30 tons-TG-3/T-29-vechtwagen, gebouwd volgens Engels model, pantserdikte 35 mm., 8 à 10 mans-bediening, bewapening: een kanon van 7.5 cm., twee idem van 3.7 cm. en mitrailleurs, maximumsnelheid 40 km/h.

g. de 100 tons-TG-5/T-42-vechtwagen voor het doorbreken van zware hindernissen, gebouwd volgens verbeterd Frans model, pantserdikte tot 75 mm., 8 à 10 mans-bediening, bewapening: één kanon van 10.5 cm., twee idem van 3.7 cm., twee mitrailleurs en twee luchtafweermitrailleurs, maximumsnelheid 42 km/h.

De Russen wijden biezondere aandacht aan de opleiding der pantsertroepen, die volgens hun gevechtsvoorschriften gebruikt kunnen worden zowel voor zelfstandige actie in grote, snel beweeglijke pantser-eenheden als voor nauwe samenwerking met de infanterie.

Het vliegtuig werd het eerste wapen van Rusland.

Met het oog op de reusachtige afstanden in Rusland heeft men zich daar van den beginne af toegelegd op de constructie van vliegtuigen met een grote actie-radius en een groot draagvermogen.

Reeds in 1914 vormde het verschijnen van het viermotorige reuzenvliegtuig van Igor Sikorsky een sensatie. Met deze tweedekker, welke een vleugelspanwijdte van meer dan 28 meter en een lengte van 20 meter had, kon een serie wereldrecords worden gevestigd. De machine bezat een voor de toenmalige omstandigheden voortreffelijk uitgeruste gesloten cabine met grote raamopeningen, een gemakkelijke bestuurdersruimte met dubbele stuurinrichting, en was met vier Argus-motoren uitgerust.

Tegenwoordig behoren de zesmotorige transportvliegtuigen van het Maxim-Gorki-type, welke eerst enkele jaren geleden in Moskou gedemonstreerd werden, tot de grootste vliegtuigen der wereld. Zij zijn geheel van metaal vervaardigd en hebben een spanwijdte van meer dan 60 meter. Het eerste model, dat in 1934 uitkwam, beschikte over een totale aandrijfkracht van 6400 PK, verdeeld over 8 motoren, waarvan er 6 in de vleugels en twee achter elkaar in de romp bevestigd waren. Daar de capaciteit der motoren intussen is gestegen, kon men de nieuwe verbeterde machines voorzien van slechts 6 motoren.

De valschermtroepen werden door het Russische leger het eerst ingevoerd.

De Russische transportvliegtuigen kunnen een groot aantal soldaten met volle uitrusting vervoeren. Ze dienen verder voor het aanvoeren van allerlei soorten wapenen, munitie, overige oorlogsbenodigdheden en vooral ook voor de inzet van valschermtroepen.

Zoals bekend, heeft het Sovjet-leger dit nieuwe onderdeel der luchtmacht het eerst ingevoerd en met grote energie tot verdere ontwikkeling gebracht. Aan de zorgvuldige vorming van de valschermtroepen wordt biezonder veel aandacht besteed. Bij de opleidingen wordt van springtorens af gesprongen en eerst later, als de manschappen de nodige handigheid en zekerheid hebben verkregen, vinden de oefeningen plaats uit het vliegende vliegtuig.

In het begin van 1939 werd ook een bestuurbaar valscherm, een uitvinding van den vlieger Kowalewsky, met goed gevolg beproefd. De vlieger kon bij zijn sprongen meermalen op een tevoren door hem nauwkeurig vastgestelde plaats landen. De proeven hebben de bruikbaarheid van deze nieuwe parachuteconstructie bewezen.

Bij de bouw van de Russische militaire vliegtuigen wordt naar standaardconstructies gestreefd, zodat volstaan kan worden met de vervaardiging van slechts enkele typen.

De jachtvliegtuigen.

Van de jachtvliegtuigen kunnen als de belangrijkste typen genoemd worden: de J—13, J—15, J—16, en ZKB—19.

Terwijl het type J—13 met een 750 PK-Wright-„Cyclone"-motor nog als tweedekker gebouwd is en voor jachtvlieger-opleiding aangewend wordt, zijn de andere typen ééndekkers met intrekbaar landingsgestel. De J—16 heeft een luchtgekoelde Wright-Stern-motor en bereikt een maximumsnelheid van 480 km/h. De ZKB—19 is uitgerust met een 1300 PK watergekoelde motor.

Van de meermotorige jachtvliegtuigen moeten de typen SB—2 en ZKB—26 in het biezonder genoemd worden. Het type SB—2 heeft een slanke romp, welke aan de voorzijde eindigt in een halve bol-vormige met glas afgesloten ruimte met zitplaats voor den bommenwerper, tevens mitrailleurschutter, daarachter bevindt zich iets hoger de gesloten bestuursruimte, terwijl achter de vleugels in de romp een afsluitbare mitrailleurschutters-zitplaats is aangebracht voor het afgeven van achterwaarts gericht vuur.

De ZKB—26 werd voor het eerst gedemonstreerd tijdens de grote militaire parade op 1 Mei 1939 in Moskou, waarbij de toestellen in drie eskaders vlogen. Deze vliegtuigen hebben elk twee motoren van 800 P.K. en hebben reeds verscheidene records voor nuttig draagvermogen kunnen verwerven.

De vliegtuigen zonder staart.

Ook aan het staartloze vliegtuig wordt grote aandacht besteed. De ontwikkeling hiervan begon reeds in 1923, toen het staartloze, zeer lichte zweefvliegtuig „Parabola" in gebruik kwam. Dit type werd later ook als motorvliegtuig gebouwd. In 1940 werd een nieuw staartloos gevechtsvliegtuig, plaats biedende aan meer personen, met succes beproefd; deze machine is voorzien van twee luchtgekoelde Stern-motoren en van stuurvlakken aan de einden der vleugels. In het middengedeelte van de romp bevindt zich de bestuurderszitplaats; zowel aan de neus als aan de achterkant is een mitrailleurkoepel ingebouwd.

Terwijl verscheidene buitenlandse constructies werden beproefd, werkte men ijverig voort aan de verbetering van de bestaande typen, vooral van de bommenwerpers.

Zo werd bijvoorbeeld de bommenwerper TB-6 tot ontwikkeling gebracht en daaruit ontstond de viermotorige snelle bommenwerper „Bolchowitinow", welke het wereldhoogte-record vestigde op 7032 meter met een nuttige last van 10.000 kg.

De jagers vormen het modernste en sterkste gedeelte van de Sovjet-Russische luchtmacht. De machines, waarvan enige op de tentoonstellingen der laatste jaren te zien waren, hebben in Spanje en China goed voldaan; zij zijn licht manoeuvreerbaar, snel, en staan niet achter bij de beste buitenlandse modellen; de bewapening bestaat ten dele uit kanonnen, de meeste zijn geheel van metaal vervaardigd, waardoor zij een goede weerstandskracht hebben en gemakkelijk gerepareerd kunnen worden.

Aan de ontwikkeling van de Marine-vliegdienst, welke jaren lang verwaarloosd werd, wordt sedert ongeveer drie jaren met voortvarendheid gewerkt, doch de opbouw van deze dienst is nog lang niet voltooid.

De gehele vliegtuig-industrie wordt van een centrale uit geleid.

De vliegtuigindustrie streeft er naar eenvoudig en degelijk materieel in grote series te leveren; over haar capaciteit worden de meest uiteenlopende getallen genoemd, wij schatten haar thans op 1500 stuks per maand. De industrie wordt geleid door de „Hoofddirectie der Luchtvaartindustrie". Deze verdeelt alle opdrachten en bewaakt de uitvoering er van; de vliegwetenschappelijke instituten zijn aan haar ondergeschikt. Reeds in midden 1939 had zij de contrôle over totaal 15 fabrieken, waarvan er 10 in Europees Rusland en 4 in Oost-Siberië lagen. Deze aantallen fabrieken zijn thans gestegen.

Voor luchtvaartkundige onderzoekingen en experimenten heeft Sovjet-Rusland een „Centraal Instituut", dat de beschikking heeft over de modernste hulpmiddelen. Hierin en in een zusterinstituut waren tevoren alle constructiebureaux gecentraliseerd; later is men daarvan echter afgestapt; nu hebben alle grotere fabrieken haar eigen constructie-afdelingen.

De belangrijkste centra van vliegtuigfabrieken zijn de volgende: de drie fabrieken in de omgeving van Moskou, de fabrieken in Perm, Gorki en Voroneje en de beide fabrieken in Chabaroek en Komsomolsk aan de Amoer, welke voor het leger in het Verre Oosten werken.

Het opperbevel van het Sovjet-leger ondersteunt op royale wijze de constructeurs van vechtwagens en vliegtuigen en er wordt meermalen opdracht gegeven tot de uitvoering van projecten, welke men in het buitenland als hersenschimmen zou afwijzen. Ongevallen, en tegenslagen zijn weliswaar talrijk, maar de uitgebreide mogelijkheden tot het nemen van proeven geven aan de ijver van de ingenieurs een grote stimulans.

Engeland en de Verenigde Staten zenden voornamelijk technische hulp.

Een minder gunstige omstandigheid is, dat de werkelijk bekwame vakarbeiders in Rusland nog niet in voldoende getale aanwezig zijn, terwijl vele arbeiders nog niet voldoende accuraat schijnen te werken, als gevolg waarvan in de laatste jaren nog een te groot percentage van de door de fabrieken afgeleverde tanks en vliegtuigen moest worden afgekeurd. Officiële Russische nieuwsbladen maakten meermalen melding van de minder goede qualiteit van afgeleverde machines en werktuigen bestemd voor de vervaardiging van onderdelen van motoren.

Voorts moesten van de constructeurs en bedrijfsleiders der fabrieken velen aan de zuiveringsacties van Staling ten offer vallen. De bekende professor Toepolev, aan wien het Russische militaire vliegwezen veel te danken heeft, en die in de loop der jaren meer dan 40 nieuwe standaard-typen ontwierp, werd gearresteerd en sedert dien werd nooit meer iets van hem vernomen. Zijn naaste medewerkers ondergingen hetzelfde lot.

Een ander bekwaam vliegtuigconstructeur, Grigorovitch, stierf in 1938 na een verblijf van vier jaren in de gevangenis, waartoe hij veroordeeld werd wegens „sabotage".

Door de zuiveringsacties werd aan de productie-capaciteit der constructeurs en fabrieken een gevoelige slag toegebracht.

De technische hulp welke Engeland en Amerika aan Rusland verlenen, bestaat in de eerste plaats uit het zenden van bekwame ontwerpers, bedrijfsleiders en vakarbeiders naar de Russische oorlogsindustrieën, waardoor de mogelijkheid wordt geschapen de productie-capaciteit krachtig op te voeren en op grond van de in Rusland nieuw opgedane oorlogservaringen onmiddellijk verbeterde typen van machines te vervaardigen.

Indische Officieren ontsnappen uit gevangenschap.

Een tweetal Indische officieren, dat sedert 14 Juli 1940 in Duitse krijgsgevangenschap vertoefde, heeft het weten klaar te spelen uit het krijgsgevangenenkamp, waarin zij waren opgesloten, te ontkomen en neutraal grondgebied te bereiken, vanwaar zij zo spoedig mogelijk de reis naar Nederlands Indië zijn aangevangen.

Het verhaal van hun ontsnapping, dat zij in het A.I.D. publiceerden, toont ten duidelijkste aan, hoeveel doorzettingsvermogen en geduld deze beide officieren, de kapitein der Infanterie H. Trebels en de eerste luitenant der Infanterie F. van der Veen, beiden van het Koninklijk Nederlands Indische Leger, moeten hebben bezeten, om hun plannen geheel te volvoeren. Het waren plannen, waarbij volkomen duidelijk was, dat zij in voortdurend lijfsgevaar verkeerden door de mogelijkheid van ontdekking.

Slecht eten en geen bijvoeding meer.

Het kamp, waarin deze beide officieren waren ondergebracht, was een groot kloostergebouw, waarvan een gedeelte was ingericht als krijgsgevangenkamp.

De behandeling van de officieren van de Koninklijke Nederlandse Landmacht en het Koninklijk Nederlands Indisch Leger in de Duitse gevangenkampen is ongeveer, zoals men zou verwachten.

Het eten in de verschillende kampen schijnt nogal te variëren, doch is over het algemeen genomen uitgesproken slecht. In het begin hunner krijgsgevangenschap ontvingen de officieren, die in de verschillende kampen waren ondergebracht, nog regelmatig pakketten met levensmiddelen uit Nederland, doch deze „bij-voeding" nam natuurlijk af, naarmate de Duitsers het land verder leegplunderden.

Voor het ontbijt en avondeten samen krijgt men een stuk brood van miserabele qualiteit, ongeveer vijf centimeter dik, een weinig margarine of vet en driemaal in de week „iets er op" in de vorm van jam, worst, of niet te eten kaas.

Het middageten bestaat voornamelijk uit aardappelsoep met een paar draden groenten er in of wel de zogenaamde „Wehrmachtssuppe", een soort dunne erwtensoep, welke van soepblokken wordt gemaakt, of, gemiddeld eens in de week, stokvis.

Een enkele keer wordt er wat vlees door het eten verwerkt, gewoonlijk echter in zulke geringe hoeveelheden, dat het niet altijd te merken is, of er inderdaad vlees aanwezig is, of niet.

In een der kampen schijnt het eten iets beter te zijn, omdat de krijgsgevangenen zelf hun eten mogen bereiden uit in nature verstrekte voedingsmiddelen, terwijl zij er af en toe in slagen, uit eigen gelden wat bijvoeding aan te kopen.

Een goede briefwisseling is mogelijk.

De Nederlandse gevangenen mogen op speciaal geprepareerd papier drie brieven en vier briefkaarten per maand naar huis schrijven, terwijl zij onbeperkt post mochten ontvangen. Dit laatste is niet het geval met krijgsgevangenen van andere nationaliteiten, die antwoord-brief-formulieren of -briefkaarten ontvangen, waarvan hun familie gebruik moet maken voor de correspondentie.

De Nederlanders mogen ook onbeperkt pakketten ontvangen. Deze worden opengemaakt, waar zij bij zijn en gecontroleerd. Het Nederlandse Rode Kruis zond tot voor kort regelmatig voedingsmiddelen.

De kampementen zijn gewoonlijk ingericht in reeds voor die tijd bestaande gebouwen, zoals kazernes, kloosters, jeugdherbergen e.d., welke voor het doel geschikt werden gemaakt door afzetting met prikkeldraad, zoeklichten en het posteren van met geweren en mitrailleurs bewapende posten rondom de kampementen. Het prikkeldraad wordt des nachts helder verlicht.

In sommige gebouwen bevinden zich op onbepaalde punten wachtposten, terwijl herhaaldelijk appèls worden gehouden en 's nachts op de slaapzalen contrôle plaats vindt.

Voor de verschillende nationaliteiten in de kampen zijn er gewoonlijk afzonderlijke zitzalen, terwijl er gewoonlijk ook een cantine is, waar men kleinigheden en dun bier kan kopen.

Naar gelang van de grootte der slaapzalen slaapt men met tien tot veertig man op één zaal in twee-persoons etage-bedden.

Geregeld worden er godsdienstoefeningen gehouden.

In de officierskampen zijn krijgsgevangen soldaten aanwezig, die het gebouw schoonmaken en keukendiensten verrichten.

De geneeskundige verzorging wordt over het algemeen opgedragen aan krijgsgevangen doktoren, terwijl in de meeste kampementen een ziekenzaal aanwezig is, waar lichte zieken kunnen worden opgenomen.

Door krijgsgevangen aalmoezeniers en veldpredikers worden regelmatig godsdienstoefeningen gehouden. Zijn er geen krijgsgevangen geestelijken, dan wordt de dienst door een Duits geestelijke verricht.

De officieren worden niet verplicht tot het verrichten van arbeid; zij houden zich onledig met lezen, studie, muziek- en toneelvoorstellingen, terwijl verder regelmatig door krijgsgevangenen voordrachten over verschillende onderwerpen worden gehouden.

In het kamp, waaruit kapitein Trebels de luitenant Van der Veen ontsnapten, waren buiten hen, nog ruim vijftig officieren, deels van de Koninklijke Landmacht, doch merendeels van het Koninklijk Nederlands Indisch Leger ondergebracht.

De officieren werden bedrogen.

Men zal zich herinneren, dat kort na de capitulatie het bericht naar Indië kwam, dat de Duitse bezettingsautoriteiten aan de Nederlandse officieren van Land- en Zeemacht zowel als aan de in Nederland vertoevende officieren van het Koninklijk Nederlands Indisch Leger een verklaring hadden voorgelegd, ongeveer hierop neerkomend, dat zij zich op erewoord verbonden, zolang de oorlog tussen Nederland en Duitsland zou duren, op geen enkele wijze daden te plegen, welke in strijd zouden zijn met de belangen van het Duitse rijk.

Uit de thans beschikbare gegevens blijkt, dat ook hierbij de Duitse aard zich niet verloochende en de officieren er toe werden gekregen, deze verklaring te tekenen door een listig samenweefsel van verdichtsels. Tal van officieren trokken de door hen getekende verklaring, zodra zij ontdekten, hoe grof in het gehele geval was gelogen en bedrogen, weer in en werden dan ook prompt in krijgsgevangenschap gesteld.

Uit de aard der zaak kunnen op dit ogenblik verschillende gegevens niet worden gepubliceerd, maar gegevens welke op het ogenblik niet gecontroleerd kunnen worden, doch waarvan de waarschijnlijkheid aan zekerheid grenst, wijzen op een toedracht van zaken, welke het verklaarbaar maakt, dat vele officieren volkomen te goeder trouw de verklaring tekenden.

Verschillende officieren, die op de hoogte kwamen van de toedracht van deze zaak, hebben hun verklaring weder ingetrokken, terwijl zij andere officieren waren, wien dit werd belemmerd.

De bewakingsmaatregelen.

De Indische officieren, die in het kampement, waaruit de beide hiervoor genoemde officieren ontsnapten, waren ondergebracht, hadden en bloc geweigerd de verklaring te tekenen, evenals verschillende opper- hoofd- en subalterne officieren van de Koninklijke Landmacht, die in hetzelfde kampement waren opgenomen.

Ongeveer één derde van het kampement was nog gewijd aan zijn oorspronkelijke bestemming en werd bewoond door een dertigtal nonnen en ongeveer tachtig weeskinderen, terwijl de Duitse officieren, die aan het gevangenkamp waren verbonden, gewoonlijk in het kloostergedeelte van het gebouw hun maaltijden gebruikten.

De gangen in het gebouw waren, waar klooster en kamp aan elkander grensden, met stenen muren afgesloten, terwijl daarenboven in deze gangen schildwachten stonden, die moesten toezien, dat de muren niet werden doorbroken, terwijl zij tevens in algemene zin met de bewaking waren belast.

Om het voor de krijgsgevangenen bestemde gedeelte was verder nog een prikkeldraadversperring aangebracht, welke bestond uit twee hekken van prikkeldraad, waartussen dan verder nog rollen van dit draad waren aangebracht, met op de vier hoekpunten wachthuisjes, waarin posten met mitrailleurs en zoeklichten waren opgesteld.

Het prikkeldraad werd de[…] verlicht, zodat de moge[…] ontsnapping minimaal was.

De ontsnapping [...] middag.

In het begin van Januar[…] een kans voor uit het g[…] kamp te ontsnappen.

Na tal van moeilijkheden overwonnen, waarbij zij g[…] rijkheid toonden, slaagden Indische officieren er in, h[…] verlaten.

Het was des Zondagsm[…] rect na het appèl.

De nodige keren scheen [...] moeten lopen: meer dan ee[…] ten de officieren zich schui[…] nauwelijks een meter afstan[…] serende Duitse militairen.

Zij waren er in geslaagd [...] leggen op wat burgerkleding niet als officier gekleed. [...] hun ontsnappingstenue besto[…] sportbroek, een trui, een [...] een hoed......

Ze hadden in dit tenue no[…] geluk nodig alvorens zij he[…] kamp uit waren zonder op[…] worden.

Na een tocht van ande[…] kwamen de beide officieren een stationnetje, waar een [...] welke eerst heel onaangena[…] gen scheen te kunnen he[…] wachtte. Kapitein Trebels melijk herkend door een arbe[…] wel deze man wist, welke z[…] fen de Duitsers in petto he[…] hen, die krijgsgevangenen b[…] zijn bij een ontsnapping, wa[…] beider bereid in ieder opzic[…] verlenen. Aangezien het eni[…] dat de beide officieren bij [...] den, bestond uit repen cho[…] zij absoluut niet wisten, hoe [...] reis zou duren, waren zij uit[…] baar voor de welwillendhe[…] mede deze man hen vo[…] brood- en vleeskaarten, ter[…] nog in andere opzichten hul[…] de.

De treinreis leverde geen [...] heden op: een volle nacht en [...] dag werd er dwars door Du[…] spoord, tot de officieren 's [...] avond in de buurt van de g[…] kwamen.

Onmiddellijk gingen zij op [...] de grens, daarbij de gewone [...] gend...... en wederom gaf [...] hier een welwillende duw in [...] richting.

Zij werden namelijk ingeh[…] een auto, welke honderd me[…] door een verdekt opgestelde [...] post werd aangehouden. Om [...] te ontlopen, werd onmiddellijk [...] weg verlaten en werd ver[…] compas, over een beboste [...] dwars door het terrein gelo[…]

De aankomst in het Zwitserland.

Een ogenblik van angstige [...] werd gevormd door het pas[…] een Duitse patrouille, welke [...] meter afstand van de officie[…] kwam, doch hen niet opmerkte [...] een uur lopen door pas geplo[…] kers en drassige terreinen, kapitein Trebels en luitena[…] der Veen een Zwitsers [...] waar een douane-ambtenaar [...] plicht deed door hen naar [...] te brengen.

De nacht werd doorgebra[…] politie-cel, maar de volgende [...] werden de officieren ove[…] naar een grotere plaats, wa[…] twee dagen opsluiting in een [...] de.

Vervolgens brachten de Z[…] autoriteiten de Indische offic[…] Luzern, waar hun een offic[…] in de nieuwe kazerne ter [...] werd afgestaan. De ontv[…] Zwitserland was zeer gastv[…] spoedig konden de officieren [...] doen van hun sportieve ontvl[…] tenue en zich in normale kle[…] ken.

Kort daarop werden zij in [...] gebracht met den militairen a[…] Nederlandse Regering bij het [...] schap te Bern, die verder hun [...] behartigde en voor hun door[…] droeg.

WACHTDIENSTEN: Ma[…]

Telegram Afdeling: Hr. […] 353, Amalia van Solmslaan […]

Shipping & Supplies: Hr. […] tel. 304, L. de Colignylaan […]

Scheepvaart Afdeling: Hr. […] tel. 448, Bernhardlaan 5.

Telefoon: Nieuwe aansluiting […] Heshusius, huis No. 392, kan[…]